

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO

Łódź, dnia 8 stycznia 2025 r.

Poz. 185

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE NR PNIK-I.4131.946.2024 WOJEWODY ŁÓDZKIEGO

z dnia 27 grudnia 2024 r.

Rada Gminy Nowe Ostrowy

Na podstawie art. 91 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1465, 1572).

stwierdzam nieważność:

uchwały Nr VIII/50/24 Rady Gminy Nowe Ostrowy z dnia 29 listopada 2024 r. w sprawie określenia szczegółowych warunków przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi oraz szczegółowych warunków częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat, jak również trybu ich pobierania oraz szczegółowych warunków przyznawania, wymiaru i zakresu usług sąsiedzkich, sposobu ich rozliczania i rozszerzenia katalogu osób uprawnionych do tych usług, która wpłynęła do Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego w Łodzi w dniu 4 grudnia 2024 r.

Uzasadnienie

Rada Gminy Nowe Ostrowy podjęła w dniu 29 listopada 2024 r. uchwałę w sprawie określenia szczegółowych warunków przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi oraz szczegółowych warunków częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat, jak również trybu ich pobierania oraz szczegółowych warunków przyznawania, wymiaru i zakresu usług sąsiedzkich, sposobu ich rozliczania i rozszerzenia katalogu osób uprawnionych do tych usług.

Postanowienia uchwały budziły zastrzeżenia organu nadzoru, co spowodowało wszczęcie postępowania nadzorczego i skierowanie do Rady Gminy Nowe Ostrowy zawiadomienia z dnia 12 grudnia 2024 r. znak: PNIK-I.4131.946.2024, w którego uzasadnieniu organ przedstawił uwagi.

W odpowiedzi na zawiadomienie Wójt Gminy Nowe Ostrowy w piśmie z dnia 18 grudnia 2024 r. poinformował, że na najbliższej sesji Rady Gminy Nowe Ostrowy podjęta zostanie nowa uchwała uwzględniająca uwagi organu nadzoru.

Mimo powyższego oświadczenia organ nadzoru uznał za zasadne wydanie rozstrzygnięcia nadzorczego w przypadku uchwały, której postanowienia są sprzeczne z prawem, z uwagi na wiążący go trzydziestodniowy termin do wydania stosownego aktu nadzoru.

Podstawę prawną do podjęcia uchwały przez Radę Gminy Nowe Ostrowy stanowi art. 50 ust. 6 i ust. 6a ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2024 r. poz. 1283 z późn. zm.), zwanej dalej - ustawą. Stosownie do art. 50 ust. 6 ustawy rada określa, w drodze uchwały, szczegółowe warunki przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi oraz szczegółowe warunki

częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat, jak również tryb ich pobierania. Z kolei art. 50 ust. 6a ustawy stanowi, iż w przypadku organizowania przez gminę usług opiekuńczych w formie usług sąsiedzkich rada gminy w uchwale, o której mowa w ust. 6, określa także szczegółowe warunki przyznawania usług sąsiedzkich, wymiar i zakres usług sąsiedzkich oraz sposób rozliczania wykonywania takich usług.

W § 1 ust. 2 załącznika do uchwały Rada Gminy Nowe Ostrowy postanowiła, że "Określa się zakres usług i wymiar usług opiekuńczych, specjalistycznych usług opiekuńczych, usług sąsiedzkich oraz sposób rozliczania wykonywania takich usług". Treść art. 50 ust. 6 ustawy upoważnia radę do określenia warunków przyznawania, odpłatności, zwolnień z opłat oraz trybu pobierania usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych. Rada nie posiada zatem upoważnienia ustawowego do uregulowania w uchwale zakresu, wymiaru oraz sposobu rozliczania w odniesieniu do usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych. Stosownie bowiem do treści art. 50 ust. 6a ustawy to w odniesieniu do usług sąsiedzkich rada gminy w uchwale określa m.in. zakres, wymiar oraz sposób ich rozliczania. Upoważnienie rady do określenia wymiaru i zakresu usług dotyczy zatem jedynie usług sąsiedzkich. Z uwagi na powyższe § 1 ust. 2 załącznika do uchwały przekracza zakres delegacji ustawowej wynikającej z art. 50 ust. 6 ustawy. Organ nadzoru zwraca uwagę, że podejmując akty prawa miejscowego w oparciu o normę ustawową organ stanowiący musi ściśle uwzględniać wytyczne zawarte w upoważnieniu. Odstąpienie od tej zasady narusza związek formalny i materialny między tym aktem a ustawą. Podkreślić należy, że za niezgodne z normą upoważniającą, należy uznać wszelkie odstępstwa w akcie prawa miejscowego od granic upoważnienia ustawowego. Rada gminy nie ma zatem prawa do stanowienia aktów prawa miejscowego regulujących zagadnienia inne niż wymienione w przepisie upoważniającym, ani też podejmowania regulacji w inny sposób niż wskazany przez ustawodawcę, gdyż oznaczałoby to wykroczenie poza zakres delegacji ustawowej. Odnieść to należy zarówno do zakresu spraw, które mają być objęte aktem wydanym na podstawie normy upoważniającej, ale także do kwestii związanych z zakazem obejmowania, zastępowania czy też zmieniania nim materii ustawowej i zamieszczania w nim przepisów sprzecznych z ustawą (wyrok WSA w Łodzi z dnia 16 lipca 2020 r., sygn. akt III SA/Łd 75/20).

W § 2 ust. 1 załącznika do uchwały Rada Gminy Nowe Ostrowy postanowiła, że "Usługi opiekuńcze, usługi sąsiedzkie oraz specjalistyczne usługi opiekuńcze przyznaje się po ustaleniu występowania przesłanek do ich udzielenia określonych w ustawie o pomocy społecznej". W ocenie organu nadzoru powyższa regulacja nie wypełnia delegacji ustawowej zawartej w art. 50 ust. 6 ustawy. Rada powinna bowiem określić (wymienić, sformułować) w uchwale szczegółowe warunki przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze oraz usługi sąsiedzkie. Tymczasem w § 2 ust. 1 załącznika do uchwały rada jedynie powołała się na ustawę o pomocy społecznej. Regulacja zawarta w § 2 ust. 1 załącznika do uchwały nie reguluje tym samym obligatoryjnego elementu, który powinien zostać zawarty w uchwale, którym są szczegółowe warunki przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze oraz usługi sąsiedzkie. Mając na uwadze powyższe organ nadzoru zaznacza, że pominięcie przez radę któregoś z elementów wymienionych w art. 5a ust. 4 ww. ustawy, skutkuje brakiem pełnej realizacji upoważnienia ustawowego i ma istotny wpływ na ocenę zgodności z prawem podjętego aktu. Rada obowiązana jest bowiem przestrzegać zakresu upoważnienia, udzielonego jej przez ustawodawcę. Zatem należy uznać, że brak regulacji w powyższym zakresie oznacza, że doszło do tzw. „pominięcia uchwałodawczego” (por. wyrok NSA z dnia 20 lutego 2019 r., sygn. akt II OSK 834/17), co może skutkować koniecznością stwierdzenia nieważności uchwały w całości. Akty prawa miejscowego, wydawane na podstawie upoważnienia ustawowego, powinny w całości wykonywać to upoważnienie.

W tym stanie faktycznym i prawnym zasadnym jest stwierdzenie nieważności uchwały Nr VIII/50/24 Rady Gminy Nowe Ostrowy z dnia 29 listopada 2024 r. w sprawie określenia szczegółowych warunków przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi oraz szczegółowych warunków przyznawania, wymiaru i zakresu usług sąsiedzkich, sposobu ich rozliczania i rozszerzenia katalogu osób uprawnionych do tych usług, która wpłynęła do Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego w Łodzi w dniu 4 grudnia 2024 r.

Rozstrzygnięcie nadzorcze może zostać zaskarżone do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Łodzi (90-434 Łódź ul. Piotrkowska 135) za pośrednictwem Wojewody Łódzkiego w terminie 30 dni od dnia jego doręczenia. Skargę wnosi się w dwóch egzemplarzach.

Wojewoda Łódzki

Dorota Ryl

Do wiadomości:

Wójt Gminy Nowe Ostrowy